

Η ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ (1937-1939)¹

Μαστρογιάννης, Ιωάννης²

...Αξιόλογος επίσης ήτο καί ἡ ἐν ἔτει 1937 συσταθεῖσα «Ἐλευθέρα Σχολή Κοινωνικῆς Προνοίας». (Πρβλ. Β.Δ. 19 Ἀπριλίου 1937: «περί συστάσεως κοινωφελοῦς Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐλευθέρα Σχολή Κοινωνικῆς Προνοίας»). Σκοπὸς τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς ἦτο ἀφ' ἑνὸς νά δημιουργήσῃ καὶ καθοδηγήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον εὐρύτερου κύκλου, διὰ τὰ προβλήματα καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἀφ' ἑτέρου νά ἐφοδιάσῃ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἅτινα ἐργάζονται ἤδη ἢ θά ἐπεθύμουν νά ἐργασθῶσιν εἰς τὰ φιλανθρωπικά ἢ κοινωφελή ἱδρύματα τῆς χώρας, μέ τὴν ἀπαιτουμένην θεωρητικὴν καὶ ἐν μέρει πρακτικὴν κατάρτισιν. (Πρβλ. ἄρθρ. 2ον Καταστατικοῦ τῆς Σχολῆς.) Εἰς τὴν πράγματι καινοφανή ταύτην διὰ τὴν Ἑλλάδα Σχολὴν ἐδίδασαν διάσημοι Ἕλληνες καθηγηταί, φιλόσοφοι, κοινωνιολόγοι καὶ οἰκονομολόγοι καὶ ἐφοίτησαν οἱ πρῶτοι Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες **«Κοινωνικοὶ Ἐργάται»**, ὡς ἀπεκλήθησαν τότε. Ἐδιδάχθησαν δέ ποικίλα μαθήματα, φιλοσοφικά (ψυχολογίαν, παιδαγωγικά, κοσμοθεωριακά), ἱατρικά (βιολογίαν, λοιμώδη νοσήματα, κοινωνικὴν υγιεινὴν, προστασίαν τῆς μητρότητος καὶ παιδικῆς ἡλικίας), κοινωνικά-οἰκονομικά (πολιτικὴν οἰκονομίαν, κοινωνικὴν πολιτικὴν, διοίκησιν ὀργανισμῶν κοινωνικῆς προνοίας, δημοσιονομικά, ἐγκληματολογίαν, ἱστορίαν κοινωνικῆς προνοίας κ.λπ.).

Ἡ ὀργάνωσις τῆς Σχολῆς ταύτης ἐγένετο τῇ πρωτοβουλίᾳ ἐγκρίτων προσωπικοτήτων, τῇ ὑποκινήσει καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδίᾳ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ Κρατικῆς Ἀντιλήψεως ἀειμνήστου Ἀλ. Κορυζῆ, ὅστις εἰς λόγον τοῦ κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς, εἶπε μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς, χαρακτηριστικώτατα ἐπὶ τῶν τάσεων τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας εἰς τὸν τομέα τῆς ὀργανώσεως τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. (Πρβλ.: Ἐλευθέρα Σχολή Κοιν. Προνοίας, Ἐτήσιον Δελτίον, Ἀθῆναι 1937, σελ. 16):

1. Το κείμενο αὐτὸ ἀποτελεῖ ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ιωάννη Μαστρογιάννη (1960): *Ἱστορία τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, 1821-1960*, Ἀθῆνα, τόμος Β, σελ. 403.
2. Ο Ι. Μαστρογιάννης υπῆρξε σημαντικὸ διοικητικὸ στέλεχος τοῦ Υπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας με ουσιαστικὴ συμμετοχὴ καὶ στο διδακτικὸ ἔργο ὅλων τῶν Σχολῶν Κοινωνικῆς Προνοίας, καθ' ὅλην τὴν διάρκειά τῆς ενεργοῦς υπηρεσίας του.

"Ημπορεί νά λεχθῇ, ὅτι ἡ ἴδρυσις τῆς Ἐλευθέρας ταύτης Σχολῆς, τὴν ὁποίαν μετὰ τῶν χρηστοτέρων ἐλπίδων ἐγκαινιάζομεν σήμερον, ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας τῆς χώρας. Ἀποτελεῖ, ἂν θέλετε, κάτι ἀκόμη σημαντικώτερον: ἀληθινὸν ὁρόσημον, διαχωρίζον δύο μεγάλας περιόδους: **τὴν ἐποχὴν τοῦ αὐθορμητισμοῦ καὶ τοῦ αὐτοσχεδιασμοῦ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ συστήματος**, πρὸς τὴν ὁποίαν χωροῦμεν μέ τὸ ἀποφασιστικὸν βῆμα τῆς ἀκλονήτου πίστεως πρὸς τὸν σκοπὸν".

Καί ἂν εἴχομεν τὴν παραμικράν ἀμφιβολίαν, ὅτι πρόκειται περὶ ἔργου τοιαύτης ἐννοίας, θά μᾶς ἐπειθεν ἡ διατυπωθεῖσα παρατήρησις περὶ ὑπερτροφίας τοῦ θεωρητικοῦ παράγοντος εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τῆς. *Διότι εἰς τὴν παρατήρησιν ἐκείνην εἶχεν ἐκπροσωπηθεῖ τὸ παρελθόν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐναντίον τῆς δυστυχίας ἀντεπεξήρχετο ἡ πρωτόγονος φιланθρωπία, διὰ τὴν δράσιν αὐθόρμητα, ἀλλ' ἄσυστηματοποίητα, μέ μόνον στόχον τὰ φαινόμενα, καὶ ὄχι τὰς αἰτίας τῶν, καὶ μόνην πυξίδα τὸ αἶσθημα, καὶ ὄχι τὴν ὀργάνωσιν. Συνηθισμένη νὰ δρᾷ μέ τὰς ἀπλὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ἡ φιλεσπλαχνία, εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ εὕρισκῃ ὡς περιπτὸν φόρτον καὶ ἐπαχθὴ πολυτέλειαν τὸν θεωρητικὸν παράγοντα εἰς τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς.*

Ἀλλὰ διὰ νὰ τερματίσωμεν τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ αἰσθηματισμοῦ καὶ τοῦ ἐμπειρισμοῦ - τὴν ἐποχὴν τῆς φιλανθρωπίας- καὶ νὰ θεμελιώσωμεν τὴν ἀρχὴν μιᾶς ἄλλης, *ἐπιστημονικῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ Πρόγραμμά μας* καὶ ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ διοπεύσῃ μέ τὸ φῶς τῆς ἐξηκριβωμένης γνώσεως πέραν τῶν φαινομένων, νὰ συλλάβῃ τὰ αἷτια τῆς δυστυχίας καὶ ἐναντίον αὐτῶν νὰ ἀντεπεξέλθῃ μέ συστηματικὴν καὶ πειθαρχημένην ἐνέργειαν, ἰδρύομεν καὶ τὴν Σχολὴν αὐτὴν, τὴν ὁποίαν Πολιτεία καὶ Κοινωνία περιβάλλουν μέ ἀμέριστον στοργήν, διότι ἀναμένουν ἀπὸ αὐτὴν νὰ ἀποτελέσῃ τὸν προβολέα, ὁ ὁποῖος θά φωτίζῃ τὸν δρόμον καὶ θά καθοδηγῇ τὴν ἐργασίαν τῶν στελεχῶν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως, διὰ νὰ εἶναι περισσότερο τελεσφόρος καὶ ἀποδοτικὴ. Διότι ποία εἶναι ἡ ἰδρυματικὴ, ἡ καταστατικὴ ἰδέα τῆς Σχολῆς αὐτῆς; Ὅτι αἱ θεωρητικαὶ ἀλήθειαι εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὸν μόνιμον, ὀργανωμένον καὶ εὐστοχὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς δυστυχίας, τὸν ὁποῖον θά καθοδηγοῦν. Ἄν ὁ ἀγὼν αὐτός ἀπαεῖ ὅλην τὴν φλόγαν τοῦ αἰσθήματος, ὅλην τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ἀνάτασιν τῶν ψυχῶν πού νοιώθουν τὸν πόνον τοῦ ἄλλου ὡς ἀνυπόφορος δυστυχία δική τους, χρειάζεται, ὅμως, διὰ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὸς, ἀπόλυτον ἐξακρίβωσιν τοῦ κοινωνικοῦ ἐδάφους καὶ τῶν συνθηκῶν, τῶν νόμων καὶ τῶν αἰτίων πού διέπουν τὰ φαινόμενα· χρειάζεται συστηματικὴν καὶ ἐπιστημονικὰ ρυθμισμένην ἐνέργειαν, συναρμογὴν τῶν προσπαθειῶν καὶ πειθαρχίαν εἰς ὠρισμένα ἀξιώματα, τὰ ὁποία ἔχουν θέσει *ἡ ἐπιστῆμη καὶ ἡ πείρα*. Εἶναι προφανέστατον, ὅτι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξουν ὅλα αὐτὰ χωρὶς ἓνα

σοβαρόν κεφάλαιον ἐξηκριβωμένων ἐπιστημονικῶν γνώσεων, μέ τας ὁποίας ἡ Ἐλευθέρα Σχολή Κοινωνικῆς Προνοίας, καλεῖται ἀπό σήμερον νά ἐφοδιάζη τά πρόσωπα πού θά ἀσχοληθοῦν μέ αὐτήν ...»

Πλήν τῶν ἀνωτέρω, ἐκ τῶν ἐπισήμων χειλέων τοῦ ἀρμοδίου ἐκπροσώπου τῆς Πολιτείας λεχθέντων, ἐν οἷς συνεπυκνοῦντο αἱ ἀπόψεις καί αἱ τάσεις ἐπὶ τῆς περαιτέρω ὁργανώσεως τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας ἐπὶ ἐπιστημονικῶν θεμελίων, παραθέτομεν καί ἀποσπάσματα τινά ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ ἐκδοθέντος Ἑτησίου Δελτίου τῆς Ἐλευθέρας Σχολῆς Κοιν. Προνοίας, ἐν ἔτει 1937, δι' ὧν τοποθετεῖται πλέον συγκεκριμένως τό τῆς Σχολῆς ἔργον.

«...Οὔτε οἱ ἀναλαβόντες τά τῆς διδασκαλίας διανοήθησαν ποτέ νά ἀμφισβητήσουν καί ἐπ' ἐλάχιστον τό πολύτιμον, τό κάποτε ἀξιοθαύμαστον ἔργον, τό ὁποῖον μόνη, ἀκαθοδήγητος, ἀβοήθητος ἐπετέλεσεν εἰς τό παρελθόν ἡ Ἑλληνική Κοινωνία διά τήν μείωσιν τῆς δυστυχίας καί τήν περίθαλψιν τῶν ἀπόρων. Ἄν δέν εἶχεν ἐπιδιωχθῇ μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιστημονική καί ὀρθολογιστική συστηματοποίηση τῆς φιланθρωπικῆς προσπάθειας, τοῦτο δέν σημαίνει ὅτι ἔλλειπεν ἀπό τήν Ἑλληνικήν Κοινωνίαν τό ἐνδιαφέρον καί ἡ στοργή διά τας δυστυχούσας τάξεις της· ἀλλά μόνον ὅτι ἡ καθαρῶς πατριαρχική διαμόρφωσις τῆς κοινωνίας ἐπέτρεπεν εἰς τήν ιδιωτικήν, τήν ἔστω ἄρρυθμον φιλανθρωπίαν, νά ἐκπληρώνη ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τας ὑποχρεώσεις της. Τήν ιδιωτικήν αὐτήν φιλανθρωπίαν τῆς παρελθούσης περιόδου συνεπλήρωνε καί ἐλάμπρυνεν ἡ *δράσις τῶν Ἑλλήνων Εὐεργετῶν*, τῶν χαρακτηριστικωτέρων ἴσως τύπων τοῦ νέου Ἑλλήνου, τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι, ἂν ὄνειρεύωνται τόν πλοῦτον, ἂν οἰκονομοῦν καί ἀποταμιεύουν λίραν πρὸς λίραν, δολλάριον πρὸς δολλάριον, ἂν σπεροῦνται συχνά καί αὐτῆς τῆς δικαιολογουμένης ἀπό τόν κτηθέντα πλοῦτον τῶν καλοζωίας, ἕνα κύριον κίνητρον, ἕνα μεγάλον σκοπόν ἔχουν πρὸ ὀφθαλμῶν: νά δυνηθοῦν κάποτε νά εὐεργετήσουν τόν τόπον τῶν, νά δημιουργήσουν ἕνα ἴδρυμα Κοινωνικῆς Προνοίας, νά ἀνακουφίσουν τήν δυστυχίαν, πού γνωρίζουν ὅτι ὑφίσταται ἐκεῖ. Ἀπό τοὺς εὐεργέτας αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι μετροῦνται κατὰ ἑκατοντάδες καί τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ ὑπῆρξεν ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον τόσον ὡραία, ὅσον καί τά ἔργα τά ὁποῖα μᾶς ἀφῆκαν, ἔλλειπε βεβαίως ἡ γνώσις ἡ ἐπιστημονική τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Τήν ἀνεπλήρωνεν ὁμως ἡ *διαίσθησις*, ἡ *ψυχικὴ γνώσις* ἡ ὁποία τοὺς ἔκαμνε νά ἀντιλαμβάνωνται ποῖα ἦσαν αἱ ἀνάγκαι καί νά διαθέτουν μέ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν τας δωρεάς τῶν διὰ τήν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν. Αἱ μαθήτριά τῆς Σχολῆς ἐπεσκέφθησαν μερικά ἐκ τῶν λαμπρῶν ἰδρυμάτων, πού ἐδημιούργησεν ἡ γενναιοδωρία, ἡ κοινωνικὴ ἀντίληψις καί ἡ ψυχικὴ ἀνωτερότης τῶν Ἑλλήνων Εὐεργετῶν. Καί ἀπετέλεσεν ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ μίαν ἐκδήλωσιν ἀκριβῶς τοῦ σεβασμοῦ τῆς Σχολῆς πρὸς τό παρελθόν τῆς ἐλληνικῆς καί φιλανθρωπικῆς δράσεως,

τῆς ἀποφάσεώς της, ὅπως τὴν νέαν στρατιάν τῶν ἐργατῶν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας δημιουργήσουν *ὄχι διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ παρελθόντος*, ἀλλὰ διὰ τῆς στοργικῆς διατηρήσεώς του, *τῆς ἐπιστημονικῆς συνεργασίας του, τοῦ πλουτισμοῦ του μὲ τὰ νέα στοιχεία*, τὰ ὁποῖα προσφέρουν ἀφ' ἑνός ἢ ἀπόφασις τοῦ Κράτους ὅπως κατευθύνῃ καὶ προστατεύῃ στοργικῶς τὸ ἰδιωτικόν ἔργον τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, ἀφ' ἑτέρου δέ τὰ νέα κοινωνικά, ἐπιστημονικά καὶ φιланθρωπικά συστήματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν δέ ἀκριβῶς τῶν ἐπισκέψεων αὐτῶν, ὅπως ἄλλωστε καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν ὅλων τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς, ἐπεβλήθη ἡ κυριώτερα ἐκ τῶν παρατηρήσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν»

Πρόκειται περὶ τῆς ἀναμφισβητήτου *ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς* προδιαθέσεως τοῦ Ἑλλήνος, καὶ ἔτι πλέον τῆς Ἑλληνίδος, διὰ τὸ Ἔργον τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Ἀπὸ τὰς πατροπαραδότους φυλετικὰς ιδιότητας του, ἀπὸ τὴν πρόσφατον ἀκόμη ἀνάμνησιν τῆς παρελθούσης Πατριαρχικῆς διαρθρώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας, ἀντλεῖ ὁ Ἕλλην τὴν ἱκανότητα ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τόσον εὐγλώττως χαρακτηρίζει ὁ Ὑπουργὸς Κρατικῆς Ἀντιλήψεως Κορυζῆς, ὡς τὴν ἱκανότητα τῶν ψυχῶν νὰ αἰσθάνονται τὸν πόνον τοῦ ἄλλου ὡς ἀφόρητον ἰδικὴν των δυστυχίαν, ἀντλεῖ ὁ Ἕλλην τὰς προδιαθέσεις αὐτὰς διὰ τὸ ἔργον τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Ἡμπορεῖ ἡ *σημερινή μηχανικὴ μας ζωή*, αἱ ἀπαιτήσεις τῆς βιοπάλης καὶ τῆς πάλης τῶν τάξεων νὰ ἀπομακρύνουν προσκαίρως τὸν Ἕλληνα καὶ τὴν Ἑλληνίδα ἀπὸ τὰς παραδόσεις του καὶ τὴν ἀντίληψιν τῶν καθηκόντων του. Ἀλλὰ προσκαίρως μόνον, μόλις τους δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ σκεφθοῦν κάπως βαθύτερα, νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν δυστυχίαν, νὰ ἀντιληφθοῦν τὰ καθήκοντά των, ἐπανέρχονται πάλιν, μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ κάποιο αἶσθημα ἀπροσδιόριστον στενοχώριας καὶ τύψεως, εἰς τὴν φυλετικὴν των ἐκείνην διάθεσιν, πού τους ὑποχρεώνει νὰ κάμουν τὸ καλόν. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐπιδεικνύουν μίαν ἐξαιρετικὴν πράγματι εὐκολίαν εἰς τὸ νὰ ἀντιληφθοῦν τὰς νέας κατευθύνσεις, πού ἐπιβάλλονται ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας. Μὲ πολὺ ὀλιγώτερα μαθήματα παρ' ὅσα θὰ ἐχρειάζοντο δι' ἀνθρώπους οἰασθῆποτε ἄλλης φυλῆς, κατατοπίζονται ἐπὶ τῶν μεθόδων τῆς σημερινῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ὀρθολογιστικῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ γίνονται παράγοντες πολῦτιμοι, ἐνθουσιώδεις καὶ προσεκτικοὶ ταυτοχρόνως τῆς Προνοίας αὐτῆς.

Μία ἄλλη παρατήρησις, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται ἐπίσης, εἶναι ἡ χαρακτηριστικώτατα ἰδιόρρυθμος μορφή, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς φιλανθρωπίας αὐτός οὗτος ὁ χαρακτήρ τοῦ Ἑλλήνος. Ὑπερήφανος καὶ ἐλάχιστα ἐκδηλωτικὸς τῶν ἀληθινῶν αἰσθημάτων του, ὁ Ἕλλην κρύπτει τὴν δυστυχίαν του, ὅσον ἡμπορεῖ περισσότερον, μέχρι τῆς στιγμῆς τουλάχιστον, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄτεγκτος μοῖρα κάμπει τὴν ἀντοχήν του καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ ἄλλου, ὅταν πλέον εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀργά,

διά νά ἀποβῇ γόνιμος καί ἀποδοτική ἡ βοήθεια αὐτή. Καί ἐπιβάλλονται οὕτω πρόσθετα καί δυσχερῆ καθήκοντα εἰς ἐκείνους καί ἐκείνας, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν τό ἔργον τῆς ἀνακουφίσεως τῆς δυστυχίας καί τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας γενικῶς: Πρῶτον διά νά ἀνακαλύψουν τήν ὑπερνηφάνως κρυπτομένην δυστυχίαν, ἡ ὁποία πάντοτε σχεδόν εἶναι περισσότερο ἄξια τῆς παροχῆς βοηθείας· καί δεύτερον διά νά παράσχουν τήν βοήθειαν αὐτήν κατά τρόπον, ὁ ὁποῖος νά μὴ προσβάλλῃ, νά μὴ στενοχωρῇ τήν ἐλληνικὴν ὑπερνηφάνειαν. Ἀληθεῖς θησαυροὶ ψυχικῆς εὐγενείας χρειάζονται διά τήν δυσχερῆ αὐτήν προσπάθειαν. Καί οἱ θησαυροὶ αὐτοὶ δεν ἔλλειψαν ποτέ ἀπὸ τήν ἐλληνικὴν ψυχὴν.

Ἡ τρίτη παρατήρησις δέν ἀφορᾷ τοὺς εὐεργετημένους, ἀλλὰ τοὺς εὐεργετούντας. Ἐν τῇ προσπάθειά του ὅπως ἐπανορθώσῃ τήν ἀσυγχώρητον παραμέλησιν, τῆς ὁποίας κατέστη ἔνοχον ἐν τῷ παρελθόντι καί ὅπως συντελέσῃ με ὅλας του τὰς δυνάμεις εἰς τήν ὀργάνωσιν καί τήν ἀνάπτυξιν τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, τό Ἑλληνικόν Κράτος δέν παρέλειψεν διά νά τονίσῃ, ὅτι, μακράν τοῦ νά σκεφθῇ νά καταργήσῃ τήν ιδιωτικὴν φιλανθρωπίαν καί ἀγαθοεργίαν, ἡ ἐπιθυμία του εἶναι τοῦναντίον νά τὴν τονώσῃ, νά τὴν ἐνισχύσῃ, νά τὴν καθοδηγήσῃ. Τὰ πρῶτα σημαντικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα κατῴρθωσεν νά ἐξοικονομήσῃ διά τήν Κοινωνικὴν Πρόνοιαν τό Κράτος, τὰ διέθεσεν διά τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἤδη ὑφισταμένων ἰδρυμάτων, προϊόντων ὅλων τῆς ἀγαθοεργίας τῶν ιδιωτῶν.

Καί ἡ Σχολὴ Κοινωνικῆς Προνοίας δέν ἔχει ἄλλην κατεύθυνσιν νά ἀκολουθήσῃ: Ἡ βοήθεια εἰς τὰ ὑφιστάμενα ἰδρύματα καί τὰς οργανώσεις, ἡ παροχὴ εἰς αὐτὰ ἐνός *ἐμπύχου* ὑλικοῦ ἐνθουσιώδους, *ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένου*, ἡ προσπάθεια διά τὴν καλυτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν των, τοὺς ὁποίους ἔταξαν εἰς ἑαυτὰ τὰ ὡς ἄνω ἰδρύματα - ἰδοὺ ἡ μεγάλη φιλοδοξία της. Καί ἐν τῷ οὕτω καθοριζομένῳ πλαισίῳ τό ἔμπυχον αὐτὸ ὑλικόν θά δυνηθῇ μίαν ἀκόμῃ θετικὴν καί πολύτιμον ὑπηρεσίαν νά προσφέρῃ εἰς τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν, ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μέ τὰς δυστυχούσας κοινωνικὰς τάξεις, γνωρίζον τὴν δυστυχίαν των, ἀντιλαμβανόμενον τὰς ἀνάγκας καί τὰς ἐλλείψεις των, θά εἶναι καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς θέσιν νά καθοδηγήσῃ τοὺς εὐπόρους Ἕλληνας διά τὴν καλυτέραν διάθεσιν τῶν χρημάτων, πού θέλουν νά διαθέσουν ὑπὲρ τῆς ἀγαθοεργίας. Οὕτω, κάθε δραχμὴ διατιθεμένη διά τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς θά συντελῇ εἰς τὴν ἐπούλωσιν ἀληθινῶν πληγῶν, εἰς τὴν ἱκανοποίησιν πραγματικῶν ἀναγκῶν, θά προσφέρεται δέ εἰς τοὺς Ἕλληνας εὐεργέτας, τῶν ὁποίων, εὐτυχῶς διά τὴν φυλὴν μας, αἱ τάξεις παραμένουν πάντοτε πυκναὶ καί ἐνθουσιώδεις, ἡ βαθεῖα ψυχικὴ ἱκανοποίησις τοῦ ἀληθινοῦ καλοῦ, τό ὁποῖον ἔκαμαν"

Ἀτυχῶς τὰ ἐπακολουθήσαντα πολεμικὰ γεγονότα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939-1940 ἀνέκοψαν τό ἔργον τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς.